

विप्रयाना

साधकहरूका लागि
प्रेरणा पत्र

बुद्ध वर्ष २५४९

ज्येष्ठ २०५४

वर्ष १४ अड्ड २

धन्मवाणी

त्वतिया ब्राह्मणा वेस्ता, सुदा चण्डाल पुक्कुसा ।
यम्हा धम्मं विजानेय्य, सोही तस्स नरूतमो ॥

- जातक १३-४७४-८

चाहे क्षत्रिय होस् या ब्राह्मण, वैश्य होस् या शूद्र,
चण्डाल होस् या पुक्कस (नीचजाती); जसले धर्म सिक्कन
सक्छ, मुमुक्षु व्यक्तिको लागि उही उत्तम पुरुष हो ।

त गईरहेछु, धर्म गईरहेछु ।

मेरो बृद्ध आमा बुवा सन् १९६५ मा बर्मा छोडेर भारत जानुन्नको थियो । दुई भाईहरू परिवार सहित भारतमा नै बसेन्नका थिए । सन् १९६८ मा मेरी आमालाई नशा सम्बन्धी जान लाग्यो, जुन बढौदै गईरहेको थियो । उहाँले विपश्यना सिक्कन जाको बाट त्यस रोगबाट हुने पीडाबाट मुक्ति पाउनु हुने थियो । तर जानुन्नको कुरा भारतमा त विपश्यनाको नाम समेत कसैलाई थाहा लिएन, त कस्ते सिकाउँछ ? म बर्मी नागरीक थिएँ । अतः मैले बर्मी समाजको सम्बन्धित विभागमा भारतमा गएर मेरा बृद्ध रोगी आमा जावाको सेवा गर्ने अनुमति प्रदान गर्न निवेदन गरें । यस्तो कुनै पनि जानुन्नाई बर्मी सरकारले पासपोर्ट दिनेनयियो । तर सौभाग्यले मैले जानुन्नकी शर्त आश्चर्य लाग्यो । मैले सम्बन्धित अधिकारीहरूको ठूलो जान जाने ।

जुलैदेवले जब यो कुरा थाहापाउनु भयो, उहाँ अति प्रसन्न जान्नयो । उहाँले त्यसलाई ठूलो शुभ लक्षण मान्नु भयो । मैले आफ्नी जानाको जानि शिविर लगाउँदा परिवारका केही सदस्यहरूका साथै जानुन्न दुई चार व्यक्तिहरू पनि शिविरमा अवश्य सम्मिलित जानुन्न भन्ने जुलैदेवको अनुमान थियो । यसरी भारतमा पुनः धर्मचक्र जानान्नको कार्य शुरू हुन्छ । उहाँले मलाई यस पुनीत कार्यको लागि जान जान्ने ज्ञेतसाहित गर्नुभयो र सही मार्गदर्शन गर्नुभयो ।

भारत प्रस्थान गर्ने समय जति जति नजिक आयो त्यति त्यति जे जानाको इच्छन्ता बढौदै गयो । उहाँ सोच्नुहुन्ध्यो, उहाँको अन्तर जानाको धर्मज्ञाना पूर्ण हुनेछ र बर्माको ऋण चुक्ता हुनेछ साथै जानान्न जानान्नले रत्न प्राप्त हुनेछ । उहाँले मलाई अत्यन्त करुणा जिल्लाको विशिष्ट रूपमा विपश्यनाको आचार्य पदमा प्रतिष्ठापन गर्नु जान न जानान्न मझल मैत्रीले मेरो धर्म अभिषेक गर्नुभयो ।

जानान्न स्वतन्त्र रूपले विपश्यना सिकाउने विषयमा मैले जानान्न जानान्न गरेको थिएँ तब उहाँले बडो आश्वासन पूर्ण जानान्न जान्न थयो - "भारतमा तिमी गइरहेको होइनौं, सम्झनु कि

म स्वयं गईरहेछु । सद्धर्म गईरहेछ । बर्मा माथि भारतको जुन ऋण लागेको थियो त्यो हामीले चुक्ता गर्नुछ ।

उहाँको यस आश्वासन युक्त वाणीको बल प्राप्त गरी म भारतको धर्म यात्रामा निस्के । गुरुजीले भन्नुभएको थियो कि धर्मको सम्पूर्ण शक्तिहरूले तिमीलाई साथ दिनेछन् । सम्पूर्ण प्रकृतिले साथ दिनेछ । भारत भूमि तिमी संगै आइपुगेको धर्म तरङ्गहरू पाएर प्रसन्न हुनेछ ।

वास्तवमा त्यस्तै भयो । २२ जून १९६९ को पूर्वान्हको समयमा बर्मी वायुसेवाको हवाइजहाज भारतको दम्दम् हवाईअड्डामा अवतरण गयो । मैले भारतको पावन बुद्ध-धरतीलाई मन मनै नमस्कार गर्दै जसै विमानबाट तल ओरै हलुका भूकम्प महसूस गरें । दोस्रो दिन समाचारपत्रमा पढें कि उत्तर भारतको क्षेत्रमा, सम्पूर्ण मध्य देशमा हलुका भूकम्प गएको थियो । आफ्नो लुप्त भएको अनमोल सम्पदा फेरि फर्केको देखेर अनेक बुद्ध, वोधिसत्वहरूको पूर्ण भूमि मानौ पुलक रोमाञ्चले भरपुर भएको थियो ।

साँच्चै नै सम्पूर्ण प्रकृतिले मलाई अपूर्ण रूपले सहयोग गयो । गुच्छ-वाधाहरूले व्याप्त प्रारम्भिक कठिनाईहरूको बाबजुद अर्को महिनामा नै भारतमा विपश्यनाको पहिलो शिविर शुरू भयो । जस्मा माता-पिताका साथै केही परिचित, केही अपरिचित व्यक्तिहरू सबै गरी १४ जना साधक साधिकाहरूले भाग लिएका थिए । त्यसपछि भारतमा सहज रूपले धर्मचक्र चलन थाल्यो ।

गुरुदेवलाई जति जति ती शिविरहरूको सफलताका सूचनाहरू प्राप्त हुन्थ्यो त्यति त्यति नै उहाँको मन प्रसन्न हुन्थ्यो । मानौ लामो समयदेखिको उहाँको सपना साकार हुदैछ ।

× × ×

"रत्न लिप्तर जाँदैछु"

समस्त उद्योग व्यापार र कामदारहरूको राष्ट्रियकरण गरिएको कारण बर्मामा धेरै भारतीयहरूको आजीविका विहीन हुन पुगेको थियो । अतः धेरै भारतीयहरू स्वदेश फर्किरहेका थिए । बर्मा

विजय-महोत्सव

विजय पर्व मनाउनुको एउटै मात्र उद्देश्य म पनि त्यसै विजयी बन्ने भन्ने प्रेरणा पाउनको लागि हो । कसैको विजयको गुणगान गाएर महोत्सव मनाएर, खुसी मनाएर हामीलाई के फाईदा ? लाभ त स्वयं विजयी हुनुमा छ । कसैले उसको आफ्नो शत्रुमाथि विजय हासिल गर्दै र फलस्वरूप उसको शत्रुको अत्याचारबाट मुक्त हुन्छ । यसबाट हामीलाई कसरी सुख हुन्छ । हामी त तब सुखी हुन्छौं जब स्वयं आफ्ना शत्रुलाई खतम गरेर त्यसमाथि विजय प्राप्त गरी उसको अत्याचारबाट मुक्त हुन्छौं ।

भगवान् बुद्धले आफ्नो शत्रु उपर विजय हासील गर्नुभयो । उहाँको दुश्मन थियो मार अर्थात् मृत्युराज । जुन हामी सबैको दुश्मन हो । राग, रति र तृष्णा उनका तीन छोरीहरू हुन् । ती छोरीहरूको माध्यमबाट सम्पूर्ण प्राणी माथि आफ्नो आधिपत्य जमाउन सफल रह्यो । सम्पूर्ण प्राणी राग, रति र तृष्णाका आधीनमा छन् । यिनको बास्ना जालमा उलझेर प्राणीहरू बार-बार जन्म लिन्छन् र बार-बार मृत्युको फण्डामा पर्छन् । भगवान् बुद्धको यही सम्यक् सम्बोधि थियो; यही नै उहाँको विमुक्ति थियो । उहाँले राग, रति र तृष्णालाई जरैदेखि उखेलेर फ्याँकिदिनुभयो । मृत्युलाई निर्वल, निशस्त्र गरी परास्त गर्नुभयो । उहाँ मारको बन्धनबाट मुक्त हुनुभयो ।

बुद्धले आफ्नो मारमाथि विजय पाउनु भयो, मारलाई परास्त गर्नुभयो, त्यस उपलक्ष्यमा खुसी मनाउँछौं । बुद्धको गुणगान गाउँछौं । त्यसबाट हामीलाई के फाईदा ? के त्यसबाट हामी पनि मुक्त हुन्छौं ? के हामी मृत्युबाट अलग रहन सक्छौं ? यदि साँच्चीकै त्यस्तो भइदिएको भए उहाँको विजयत्सव मनाउनुको अर्थ अवश्य सार्थक हुने थियो । परन्तु यस्तो हुँदैन ? यदि बुद्धले मारमाथि विजय गर्नुभएर सारा संसार सदाको लागि मृत्युबाट मुक्त गर्नु भएको भए त्यो उत्सव मनाउनु उपयुक्त हुन्थयो । परन्तु यस्तो कहिले पनि भएको छैन, हुने पनि छैन । सबै प्राणी मृत्युको अधीन छन् किनकि सबैजना तृष्णाको अधीनमा छन् । त खुसी किन ? मुक्त हुनुको लागि त स्वयं आफै लडनु पर्दछ, स्वयं आफैले त्यसको जरा उखेल्नु पर्छ । तबमात्र मुक्ति, प्राप्त हुन्छ, विजयी हुन्छ । बुद्धको विजय उहाँको लागि मुक्तिदायिनी सावित भयो । त्यसै प्रकारले एक व्यक्तिको विजय उसको लागि मात्र मुक्तिदायिनी सावित हुन्छ । अरूको विजय, अरूको मुक्ति हाम्रो लागि प्रेरणाको कारण बन्न सक्छ, हाम्रो लागि मार्ग निर्देशिका बन्न सक्छ । यदी हामी पनि त्यसमार्गमा अधि बढेर विजय बन्न सक्यौं भने मात्र उनको विजय पर्व मनाउनुको सही अर्थ हुन्छ, सही लाभ हुन्छ ।

कोही एक व्यक्तिले अन्य कोही व्यक्तिमाथि विजय हासिल गरेको उपलक्ष्यमा खुसीयाली मनाउनु त ज्ञन् नराम्रो कुरा हो । विजय दशमीको दिनमा सम्राट अशोकले कलिंग देशलाई परास्त गरेको थियो । त्यहाँको जनतामाथि विजय प्राप्त गरेको थियो । त्यस भयानक

छोडेर गए तापनि आफ्नो साथमा कुनै आभूषण तथा अन्य मूल्यवान वस्तुहरू लिएर जान पाउदैनथ्यो । आफ्नो जीवनभरको कमाई त्यसै छोडेर जानु अति नै कठीन थियो । आशक्तिको कारण उनीहरूले त्यसलाई अवैध तरिकाले लिएर जान चाहेका थिए । बर्मा देश रत्नहरूले भरपूर देश थियो । अधिकले बहुमूल्य रत्नहरू लुकाएर लाने गर्दथे । बर्मी अधिकारीहरू यसलाई रोक्न भरपूर कोशीश गरि रहेका थिए । विमान स्थलका कर्मचारीहरू खुब कडाईकासाथ जाँच गर्दथे । म, बर्मा छोड्ने दिनमा हवाई अड्डामा पुर्गे, इमिग्रेशनबाट भित्र गइसके पछि भन्सार अफिसमा पुर्गे, त्यहाँ एकजना परिचित अफिसर रहेछ । उसले मुस्कुराउदै सोध्यो:

“गोयन्का तिमी पनि जाँदैछौ ?”

“हो भाई, म पनि जाँदैछु ।” मैले पनि हाँस्दै जवाफ दिएँ ।

“कुनै बहुमूल्य वस्तु पनि साथमा लिएर जाँदैछौ कि ?” उसले सोध्यो ।

“अँ, लाँदैछु । एउटा बहुमूल्य रत्न लिएर जाँदैछु ।” मैले मुस्कुराउदै उत्तर दिएँ ।

भन्सार अधिकृत हड्डायो । परिचित भैकन पनि उसलाई आफ्नो कर्तव्यको बोध थियो । उसले बडो सतर्कता पूर्वक मेरो सामान खोतलेर हेच्यो । आखिर सामान कति नै थियो र ? एउटा सानो बाकसमा केही लुँगाफाटा र केही किताबहरू थिए । उसले केही पनि भेट्टाउन सकेन । ऊ छटपटाइरहेको थियो । म मुस्कुराउदै हेरिरहेको थिएँ ।

आखिरमा उसको छटपटी हटाउदै मैले भने, “मित्र ! मैले जुन रत्न लाँदैछु, त्यो भारत देशको पुरानो कृष्ण हो, हाम्रो देशको कृष्ण चुक्ता गर्न काम आउँछ । त्यो रत्न मूलतः भारतबाट नै आएको थियो । अहिले भारतलाई यसको ठूलो खाँचो भैरहेको छ । यसलाई लग्दैमा बर्मा विपन्न हुँदैन । मैले जुन लिएर जाँदैछु, त्यो अरू होइन धर्मको रत्न हो ।”

भन्सार अधिकारी मेरो कुरा सुनेर एकदम प्रसन्न भयो । उसलाई थाहा थियो कि म सयाजीको विपश्यना शिष्य हुँ । उसले भन्यो,

“त्यो रत्न त तिमी अवश्य लानू ! मलाई खुसी लाग्छ कि तिमीले यसबाट हाम्रो देशको पुरानो कर्जा चुक्ता गर्नेछौ ।”

मैले त्यही काम गरें । भारतको त्यो धर्म रत्न भारतलाई नै सुम्पन आँ । जुन गुरुदेवको ठूलो धर्मकामना थियो ।

पछि मेरा साथीहरूबाट थाहा भयो कि जब जब धर्मदानको कार्यमा सफलता पाएको सूचनाहरू त्यो भन्सार अधिकृतले सुन्दर्थ्यो, बडो प्रसन्न हुन्थ्यो ।

(साभार: हिन्दी विपश्यना पत्रिका, माघ पूर्णिमा, १९९२)

धर्मपुत्र
स.ना.गो.

नाममा हजारौ मानिसहरू मारियो, लाखौं अंगहीन भए, कति अनाथ
भए, कति दुहुरा भए, कति विधुवा भए। यति धेरैको दुःखको माझमा
ज्ञानकले कलिंग विजय प्राप्त गरे। के हामी त्यस विजयको खुसीयाली
मनाउँ ? के त्यो विजय साँच्चैको विजय हो ? यस विजयको महिमा
बहाउनको लागि विजेताको गौरव, गरिमा स्थापित गर्नको लागि
गौरव, लेखक तथा साहित्यकारहरूले विजयको गुणगान गाए।
मनु यी सबैको बावजुद पनि त्यो विजय, विजय होइन। त्यो त
ज्ञानेको पराजय थियो। ऊ आफ्नो लालसाको गुलामी थियो।
ज्ञानको दास थियो, तृष्णाको कैदी थियो। त्यसलाई कहाँ जीतन सक्यो
जीतेको भए त्यस्तो ठूलो संहार किन गर्थ्यो ?

उनको साँच्चैको विजय त तब भयो जब त्यस विनाशले
आँखा खोल्यो। अरहन्त सन्त पुरुष मौगलिपत्र तिसको
आएर त्यस विजय दिवश कै दिनमा अशोकले आफ्नो
बोध गरे। फलस्वरूप उनले हिंसाको मार्ग परित्याग
जान्ति मार्ग चुने। यही उनको विजयी थियो। उनले स्वयं माथि
जाप्त गरे, आफ्नो मनलाई जीते आफूमा निहित दुरुणलाई
माट बरे। चण्ड अशोक धम्म अशोक बन्न पुगे। देवता सहित
जाहीरहरूलाई प्यारो लाग्न थाल्यो “देवानांप्रिय अशोक”
युद्ध संग्रामको विकराल ज्वाला निभ्यो। शान्तिको शीतल
ज्वरिन थाल्यो, सारा देशमा प्रेम, करुणा र जन-सेवाको पावन
लहराउन थाल्यो। चारै तिर सुख, शान्ति र समृद्धिको साम्राज्य
ज्ञानेको यही साँच्चीको विजय थियो।

यस प्रकारको विजय हामीले पनि गर्न सकौ। हाम्रो मनमा
दुर्भाग्यको आगोलाई निभाउन सकौ। अन्तरमनमा निहित निर्मल
लहरलाई लहराउन सकौ। सही अर्थमा यही हाम्रो जीत
बाहिरी दुष्मनलाई जीत्नु सही विजय होइन। हिंसाको बलले
हनन गरे पनि त्यो भन्दा शक्तिवान व्यक्तिले पुनः
हनन गर्नु छ। यज पराजयको यस चकले हामीलाई सदैव अशान्त
ज्ञानानन्द। बाफूभन्दा बलवानदेखि सदैव भयभित भएर रहनु पर्ने
निर्विदेखि सदैव टाढा नै रहन्छ। यस अवस्थामा हामी आफ्नो
कैले मनाउन सकुँला र ? भगवानले भन्नुभएको थियो,
मन्त्रकुद्ध युद्ध भूमिमा हजारौ योद्धाहरूलाई पराजय गरेको व्यक्ति
मनेमा विजयी भन्न योग्य छैन। साँच्ची विजयी त ती हुन्
ज्ञान आफूमाथि विजय प्राप्त गरेको छ।” बाहिरी दुश्मनलाई
बाल्नेले सदा बैर, बिग्रह र अशान्तिलाई बढाउँदछ। ऊ
निर्दारिन सकैन। सुखपूर्वक त्यही व्यक्ति निदाउन सक्छ
हारजीतबाट अलग रहेको छ। बाहिरी हारजीतबाट त्यही
ज्ञान रहनसक्छ, जसले आफ्नो भीत्रको दुश्मनलाई जितेको
ज्ञानेको छ; जसले आफ्नो मनको विकारलाई

जसले आफ्नो मनलाई जितेको छ उसले सारा
जितेको छ। जो अहिलेसम्म मानसिक विकारको गुलाम

छ, ऊ चक्रवर्ती सम्राट भएर पनि पराजित नै हुन्छ। अतः अन्यायमाथि
विजय हासिल गरेर हामीलाई के फाईदा। जित्नुछ भने आफू
स्वयंमा विजय प्राप्त गरौ। यही सही विजय हो। यदि अन्यमाथि विजय
हासिल गर्नु छ भने निश्चल प्रेमले जितौ, असीम करुणाले जितौ,
अपरिमित मैत्री भावले जितौ। लाठी, बन्दुक देखाएर होइन।
लाठी, बन्दुकको जित जित होइन। प्रत्येक बन्दुकको मुकावलामा
कुनै न कुनै बलवान बन्दुक तयार भई नै रहेको हुन्छ।
यस प्रतिस्पर्धामा जित कहाँ ? परन्तु जसलाई प्रेमपूर्वक, मैत्री,
करुणाले जित्छौं त्यो जित कहिल्यै पराजय हुदैन। यसको नष्ट हुने
आशंका नै छैन।

भगवानको समयको अंगुलिमाल एक भयानक डाकू थियो।
कौशल देशको राजा प्रसेनजीत त्यस राक्षसलाई हनन् गर्न
चाहन्थ्यो। राजा यस कार्यमा असफल नै रह्यो। हुनत अधिक सैन्य
बल लगाएको भए अंगुलिमाललाई मार्न सकिन्थ्यो। कसैलाई मारेर
न मर्नेको उद्धार न अन्यलाई कही फाईदा। असली भलाई त उसलाई
बदल्नुमा नै छ। उसलाई दानवबाट मानवमा परिणत गर्नुमा नै
छ। यो काम असीम मैत्री र करुणाको बलले मात्र सम्भव छ।
राजा प्रसेनजीतको तलवारले गर्न नसकेको काम तथागतको
असीम मैत्रीले गयो। यसैको बलले उसलाई सही मार्गमा स्थापित
गर्न सक्यो। अंगुलिमालले आफूले आफूमाथि विजय प्राप्त गरे, अहन्त
भए, उसका पाप वृत्ति टाढा भए। अब ती सन्त-पुरुष लोक सेवामा
समाहित भए। सही अर्थमा उसको पनि उद्धार भयो जनताको पनि
उद्धार भयो। हिंसाले हिंसामाथि विजय पाउन सक्तैन। बैरभावलाई
बैरभावले जित्न सक्दैन। अहिंसा र मैत्रीले हिंसा र बैरभावलाई जित्न
सकिन्छ। यही सनातन धर्म हो। यही प्रकृतीको अटूट नियम हो।
धर्मको यस महान रहस्यलाई हामी पनि बुझ्ने र हत्याको बदलामा
त्याग र करुणाले अन्यायमाथि विजय हासिल गर्ने प्रयत्न गरौ। यो
प्रयत्न तबमात्र सम्भव हुन्छ जब स्वयं आफूमाथि विजयी हुन्छ, आफ्नो
मनको दुर्भावनालाई मेटेर स्वच्छ र निर्मल बनाउन सक्छ। यस्तो
निर्मल चित्तमा मात्र भित्रैदेखि मैत्री, करुणा परिपूर्ण हुन्छ। तबमात्र
अन्यलाई पनि प्रेरित-प्रभावित गर्न सक्छ। तबसम्म स्वयं आफूमा
विजय पाउन प्रयत्नरत रहौ। आफू स्वयंलाई स्वच्छ र निर्मल गर्ने
काममा लागिरहौं।

धर्म तराईको सूचना

एक दिवसीय शिविर

धर्मतराई विपश्यना केन्द्र, वीरगञ्जको आयोजनामा प्रत्येक
अंग्रेजी महिनाको अन्तिम शनिवार एक दिवसीय शिविर सञ्चालन
गर्दै आएको छ। उक्त शिविरमा सम्मिलित हुन इच्छुक साधक-
साधिकाहरूले निम्न स्थानमा सम्पर्क राख्न हुन अनुरोध छ।

- राणी सती अतिथी सदन, वीरगञ्ज

फोन : २२०९२, २१४८५, २२४९४, ३९४०५

- ★ इच्छुक साधकहरूले शिविरको एकदिन पूर्व नै सम्पर्क राख्नु होला ।
- ★ शिविर सञ्चालन गरिने स्थान-धर्म तराई विपश्यना केन्द्र, वीरगञ्ज, लालपर्सा ।
- ★ शिविर विहान ९:४५ बजे देखि साँझ ४:४५ सम्म हुनेछ ।

सामूहिक साधना

धर्मतराई विपश्यना केन्द्र, वीरगञ्ज लालपर्सामा प्रत्येक शनिवार सामूहिक साधना सञ्चालन गर्दै आएको छ । सहभागी साधक-साधिकाहरूलाई सुविधा प्रदान गर्ने हेतुले निम्न बमोजिम बस स्टपको व्यवस्था गरिएको छ ।

- राणी सती मन्दिरको अधिति सदनबाट विहान ठीक ७:४५ बजे ।
- श्री ५ वीरेन्द्र प्रभात घडी घण्टाघर चौक ।
- पानी टंकी चौक ।
- मुर्लि चौक ।

- नोट :**
- सामूहिक साधनाको लागि, ज्योति स्पीनिङ्ग मिल लिमिटेडको पहेलो बैनर लगाइएको गाडी सञ्चालन गरिएको छ । इच्छुक साधकहरूले सो गाडी रोक्न सक्नुहोनेछ ।
  - राणी सती अतिथि सदनबाट बस चढने साधकहरू ७:३० बजे नै उपस्थित भैदिनुहोला ।

दान दिनी सुअवसर

धर्म तराईमा स्थायी रूपमा ५० जना साधक-साधिकाहरूको लागि दश दिवसीय शिविर सञ्चालन गर्न आवश्यक धर्महल, आवास गृह, भान्धा तथा पानीको लागि निर्माण कार्य भैरहेको छ । निर्मित भवनहरूमा आवश्यक रकमको कमी भइरहेकोछ । अतः यस दान कार्यमा सहभागी हुन इच्छुक साधक - साधिकाहरूले धर्म तराई विपश्यना केन्द्र, नेपाल विपश्यना केन्द्रको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न हुन अनुरोध छ ।

धर्म गाथा

छिन्दी

जो गुरुवर मिले नहीं, बरमा देश सुदेश ।
शुद्ध धरम मिलता कहाँ ? कटते कैसे क्लेश ?
मानव जीवन रतन सा, हो जाता बरबाद ।
कल्पित बातों में उलझ, करता वाद-विवाद ॥
सम्प्रदाय का शीश पर, रहता चढ़ गुमान ।
धरम सार समझे बिना, छिलकों का अभिमान ॥
सार छोड़ संसार में, होता प्रमुख असार ।
झूठी कोरी मान्यता, बनती हित का हार ॥
रहता ऊँची जात का, अहंकार का बोझ ॥
सत्य धरम के सार को, कभी न पाता खोज ॥
ना जाने किस पृण्य का, हुआ उदय बड़भाग ।
चरण-शरण गुरुदेव की, मिली, मिटा भवराग ॥

मंगल लामना आहित
ताढा कृष्ण कायरस्थ
रोडहाउस क्याफे, ठमेल
फोन नं. ४२५९८२

बोपाली

सुदेश बर्मा देशमा, यस्तो गुरुवर पाएँ ।
शुद्ध धर्म त्यहाँ पाएँ, यस्तो क्लेश कटाएँ ॥
रत्न जस्तो मानव जीवन, हुन्थ्यो बरबाद ।
काल्पनिक कुरामा उलझी, गरी वाद-विवाद ॥
सम्प्रदाय जमाई, अहंकार बढाई ।
धर्मको सार नबुझी, झुठोको आधार लिई ॥
संसारमा सार छोडी, असार प्रमुख बनाई ।
झुठो मान्यता बढाई, हितको सट्टा अहित बनाई ॥
जात पातलाई उँचा बनाई, अहंकारको बोझ बोकी ।
सत्य धर्मको सारलाई हुदैनथ्यो कहिल्ये खोजी ॥
कुन पुण्यको कारणले, ठूलो भार्य उदाए ।
पूज्य पाद गुरुदेवको शरणमा, भवराग छुटाउन पाएँ ।

मंगल लामना आहित
भाजुरला फर्मा
वीरगञ्ज ।

सम्पादक : रोशनी शाक्य, प्रकाशक : नेपाल विपश्यना केन्द्र, धर्मशृङ्ख, बुद्धानीलकण्ठ, काठमाडौं । फोन : ३७६५५ / ३७१००७ २०५४ ज्येष्ठ

सम्पर्क स्थान : श्री रूप ज्योति, ज्योति भवन, पो. ब. नं. १२८९६, काठमाडौं । फोन : २-२५४९० / २-२३९६६ / २-४८९४९ / २-५०५८९

मुद्रक : बोपाल प्रेस, अफिस फोन : २२१० ३२, फ्याक्स : (+९७७-१) २२५ ४५०, प्रेस : ४२१ ४५० / ४१४ ७५३

जि.प्र.का.द.नं. ३८/५१/५२

हुलाक द. नं. १४/५१/५२

● वार्षिक शुल्क रु. २४/-

साधकको नाम :

ठेगाना :